

Lærervejledning

danskopgaver 4. - 6. kl.

Udarbejdet af Pernille Thorenfeldt & Forlaget Forårsbørn

Lærervejledning til
Slog nysgerrighed kattene ihjel?
af Pernille Thorenfeldt

Udgivet af Forlaget Forårsbørn, 2021.

Vejledning til undervisningsmateriale, danskopgaver 4. - 6. kl., lærervejledning.

ISBN: 978-87-93881-27-3

Materialet i dette hæfte er til fri afbenyttelse

Udarbejdet af: Pernille Thorenfeldt i samarbejde m. Forlaget Forårsbørn

Illustrationer: Pernille Thorenfeldt

Opsætning: Pernille Thorenfeldt

Forårsbørn v. Forlaget Forår

Mosevænget 13

6560 Sommersted

E-mail: info@foraarsboern.dk

Tlf.: +45 51 55 50 41

Kære underviser

I børnekrimien *Slog nysgerrighed kattene ihjel?* følger vi to piger, som sætter sig for at opklare et mysterium. Opgaverne til bogen vil sende dine elever dybere ind i den spændende handling og krimigenrens verden.

Målgruppe: 4. - 6. klasse

Temaer: Venskab, at være anderledes, forholdet til dyr, familieforhold, alkoholisme

Kompetencemål: Jf. Fælles Mål, dansk 2019. I elevopgaverne er målene formuleret i børnesprog.

Læringsmål:

- **Læsning** – bogen læses enten med øjnene eller ørerne. Eleverne skal bruge læsefærdigheder samt forestillingsevne for at opleve bogens handling. **Læs gerne højt for klassen.**
- **Fremstilling** – eleverne udtrykker sig i tale og skrift vha. fantasi, viden, erfaringer m.m.
- **Fortolkning** – gennem arbejdet med opgaverne, par- og gruppesamtaler samt opfølgende samtaler på klassen opnår eleverne forståelse af bogens handling, personer og konflikter.
- **Kommunikation** – gennem det kreative arbejde går eleverne i dialog med både teksten, sig selv og andre ved at reflektere over bogens temaer.

Overvejelser:

1. **Computer:** Mange af opgaverne lægger op til, at man arbejder på computer. Afslutningsvis kan de bruges som en afleveringsopgave eller til fremlæggelser på klassen.
2. **Godt tip:** Hver elev opretter et dokument med bogens titel, så alt arbejde er samlet.
3. **Obs!** Skal der kopieres billeder fra internettet, anbefales det at hente gratis og lovligt ved fx www.Pixabay.com

Opgaveoverblik:

Aftal på klassen, om eleverne skal arbejde med alle, enkelte opgaver eller dele af en opgave.

1. Læs bogen – med post-it sedler
2. Bogstavdigte – personbeskrivelser
3. Lav en efterlysning (par-arbejde)
4. Skriv om dit kæledyr – eller det, du ønsker dig (faglig læsning)
5. Ordforråd – lær svære ord
6. Miljøbeskrivelse – hvor foregår historien?
7. Kortet – lav en planche (gruppearbejde)
8. Krimigenren – indsamling af beviser med hv-spørgsmål
9. Resumé
10. Temaer – nøglen til bogens budskaber
11. Anmeldelse af bogen
12. Ny forside
13. Bogtrailer
14. Evaluering

Ekstra 1: Fingeraftryk – teknik og metode

Ekstra 2: Hvem var Sherlock Holmes?

God læse, skrive- og arbejdslyst ☺

Venlig hilsen

Pernille Thorenfeldt & Forlaget Forårsbørn

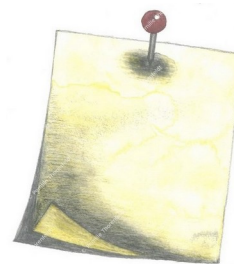
www.pernillethorenfeldt.dk & www.forlagetforaar.dk

Arbejdsopgaver

1. Læs bogen – med post-it sedler

Læs gerne de første 2-3 kapitler højt for eleverne, så de kan fokusere på indholdet samt opgaven med post-it sedlerne. Det anbefales at læse et kapitel uden afbrydelser og lave en opsamling bagefter.

- Eleverne klipper post-it sedler i to eller tre dele på den led, hvor de får tape med. Gem sedlerne! Alternativt kan man købe små post-it blokke.
- Efter kap. 1 + 2 skriver eleverne navne på personerne på de gule post-it sedler.
- Sedlerne sættes ind i bogen, hvor der stod noget særligt om personen.

2. Bogstavdigte – personbeskrivelser

Denne opgave går ud på at beskrive bogens personer ved hjælp af bogstavdigte. Der må både anvendes tillægsord og korte sætninger.

- Vælg en person. Tænk på personens udseende, væremåde, opførsel, tanker osv.
- Slå op i bogen og skimmelæs ved de gule sedler.
- Skriv navnet på højkant og udfyld derefter med ord, der begynder med forbogstavet, og som beskriver personen – fx sådan:

M

Irriteret

K

E

- **Ekstra udfordringer:** Print digtet ud og tegn personen ved siden af – eller noget, der passer godt til. Man kan også tage fotos og tilføje dem i dokumentet.
- Skriv digtet med personens fulde navn.
- Skriv flere bogstavdigte – fx om dyrene fra bogen.

3. Efterlysning (par-arbejde)

I bogen leder Mike efter sin kat Laban, fordi han savner Laban og vil have den tilbage. Derfor laver han efterlysninger, som han hænger op rundt omkring – men hvad skriver man på en efterlysning?

- Gå sammen to og to.
- Find et foto af et dyr og sæt det ind i dokumentet.
- Beskriv vigtige informationer som farven på pelsen, dyrets størrelse og andre særlige kendetegn. Er dyret fx øre- eller chipmærket?
- Lav en tydelig overskrift og tænk over indholdet. Teksten skal være præcis og hurtigt kunne læses på fx en lygtepæl eller ved et busstoppested.
- **Vigtigt!** Efterlysningen må kun fylde én A4 side!

Ekstra:

- **Leg på klassen:** Eleverne læser efterlysningerne op på skift uden at afsløre, hvilket eller hvis dyr det er. Eleverne skal gætte hinandens.
- **Klassesamtale:** Nogle gange bliver mennesker også efterlyst, men hvad må der stå på en efterlysning af et menneske – eller rettere, hvad må der *ikke* stå?

4. Skriv om dit kæledyr – eller det, du ønsker dig (faglig læsning)

Her tages der udgangspunkt i elevernes egne dyr eller drømmen om at få et kæledyr. Eleverne opsøger og anvender faglig læsning.

- Vælg et kæledyr og søg oplysninger – bl.a. i bøger fra biblioteket eller på internettet.
- Skriv om dyrets pleje, pasning, udseende, kendetegn m.m.

- Søg evt. oplysninger på <https://danske-dyr.dk>
- **Ide:** Beskrivelserne kan hænges op i klassen eller på gangen, så alle kan læse om de forskellige dyr.

5. Ordforråd: Lær svære ord (grupperarbejde)

Sia må ofte forklare Jonva nogle svære ord, som hun ikke kender, men det er jo ikke altid, man lige kan spørge andre og får et rigtigt svar. Nogle af de ord, Jonva ikke kender, er: motiv, antibakteriel, gråsenolike, loyalitet, fatal ... find selv flere i bogen.

- Del kapitler ud, så alle ikke læser det samme. Find svære ord ved at skimmelæse.
- Lav hver især en tabel i dit dokument og skriv ordene på listeform. Sådan her:

Ordet	Ordbogens forklaring
Motiv	
Antibakteriel	
Loyal	
...	

- Tal om ordet. Hvad tror I, det betyder?
- Slå dernæst op og skriv forklaringen. Brug ordbog på computeren eller mobilen.
- **Klassesamtale:** Dyder og værdier, hvad er det? Sia mener ikke, at nysgerrighed er en dyd, men er eleverne enige? Hvorfor / hvorfor ikke?

6. Miljøbeskrivelse – hvor foregår historien?

Handlingen foregår forskellige steder i Odense – både inde og ude. Steder og miljø hjælper læseren til at leve sig ind i handlingen ved at forestille sig, hvordan der ser ud.

- Find et sted i bogen, som kan beskrives.
- Læs siden eller kapitlet og skriv stikord, som beskriver stedet.
Læg også mærke til stemningen. Brug evt. post-it sedler til at notere på.

Miljøbeskrivelsen kan laves på to måder:

- Skriv en sammenhængende tekst på max 10 linjer.
- Tegn, hvordan stedet ser ud. Tilføj gerne ord eller korte sætninger rundt om.
Tip: Tag en runde i klassen, hvor eleverne læser og ser hinandens beskrivelser.

7. Kortet – lav en planche (grupperarbejde)

På bedste krimimanér hænger der et kæmpestort bykort på Sias værelse. Heri har hun sat en masse knappenåle og trukket en snor ud til hver enkelt efterlysning.

- Find et bykort over Odense og se, hvor historien foregår.
- Forstør området op, tegn en kopi og lim kortet på et stykke karton.
- Prøv at efterligne Sias kort fra beskrivelsen i bogen med snore og efterlysninger fra opg. 3.

NB. I stedet for at sætte knappenåle i kan I måske klippe cirkler af karton og lime snorene fast. Vær kreative og find selv på en løsning.

8. Krimigenren – indsamling af beviser med hv-spørgsmål

Det er ingen hemmelighed, at *Slog nysgerrighed kattene ihjel?* er en børnekrimi, men hvad er typisk for genren? Find genretræk ved at spørge med hv-ord, og skriv spørgsmålene på listeform:

- Hvem
- Hvad
- Hvor
- Hvorfor
- Hvornår
- Hvordan
- ...

- **Par-arbejde:** Byt spørgsmål med en makker og svar på hinandens.
- **Klassesamtale:** Hvilke spørgsmål og svar fandt I frem til? Hvad gik igen? Skriv evt. en fælles genrebeskrivelse på tavlen, som alle skriver ned.

Film: Se film noir animationsfilmen <https://filmcentralen.dk/grundskolen/film/en-kat-i-paris>

Efter filmen: Tal om sammenfald i genretræk.

9. Resumé

Et resumé er en klassisk opgave i forbindelse med romanlæsning. Her kan man med fordel fokusere på bogens vendepunkt (point of no return) og bruge Berettermodellen som hjælpemiddel til at give eleverne et overblik, inden de selv skal skrive.

- Aftal en passende længde og tal om, at resuméet ikke må blive for langt og detaljeret – men heller ikke for kort.
- Et cirka antal linjer kan være en god guideline samt skriftstørrelse.

10. Tema / motiv = nøglen til bogens budskaber

Arbejdet med bogens temaer tager udgangspunkt i personernes konflikter, for at eleverne kan spore sig ind på, hvilke temaer handlingen drejer sig om.

Temaerne drejer sig om personernes konflikter, og hvordan de tackler dem.

- Vælg to forskellige personer og skriv stikord om deres problemer. Hvad ville du mon gøre, hvis du havde samme problem? Ville du løse det på den samme eller en anden måde?
- Nøglen til bogens budskaber – altså temaerne – ligger i dine svar.

11. Anmeldelse af bogen

I denne opgave får eleven lov til at anmelde bogen. En god snak vil i denne sammenhæng selvfølgelig være, at det er let at forholde sig både positivt og negativt – men at det kræver mere at udtrykke sig konstruktivt.

- En samtale om at være etisk og moralsk ansvarlig i sine holdninger – både mundtligt og på skrift – vil være en oplagt mulighed i denne sammenhæng.
- **Ekstraopgaven** med at sætte anmeldelsen op som en artikel vil typisk kræve gennemgang på tavlen, hvor eleverne følger med på computeren – evt. i et nyt dokument.

12. Ny forside

Eleverne tegner og maler deres egen forside. De kan også designe på computer, men skal huske at bruge frit tilgængelige billeder på fx [Pixabay](https://www.pixabay.com/) Det er tilladt at være kreativ og tage egne fotos!

13. Bogtrailer (gruppearbejde)

I denne opgave skal eleverne prøve at lave en bogtrailer til *Slog nysgerrighed kattene ihjel?*.

- Et storyboard = en række skitsetegninger, hvor eleverne tegner og skriver trailerens forløb.
- Print tilhørende kopiark.**
- Korte sætninger eller ord, som vækker nysgerrighed om bogens handling.
 - Videoklip – som eleverne selv optager med enten tablet eller mobil.
 - Et redigeringsprogram (findes på mobil eller tablet).
 - NB. Filmen / traileren må højst vare 1 – 2 min.

Godt tip:

Se bogtrailere fra forskellige forlag på internettet.

14. Evaluering

Lad eleverne skrive i 2-3 min. pr. spørgsmål → klassesamtale → nyt spørgsmål for at opnå en dynamisk samtale. **Tip:** ”Kan du sige mere om det?” virker godt i forbindelse med uddybende svar.

- **Læsning:** Kan du læse ord nu, som du ikke kendte i forvejen? Skriv 3-5 ord under hinanden og skriv en forklaring ud for hvert af ordene. Er det ord, du vil bruge fremover?
- **Fremstilling:** Hvilken tekst fx bogstavdigtet, skriv om dit kæledyr, miljøbeskrivelse eller andet synes du blev bedst? Forklar hvorfor, og hvad du selv kan lide ved teksten.
- **Fortolkning:** Hvilken af bogens personer blev du mest optaget af at læse om og arbejde med? Forklar hvorfor?
- **Kommunikation:** Hvilken kreativ opgave er du endt med at være mest tilfreds med? Forklar hvilken og hvorfor. Tag et foto med din mobil og indsæt fotoet i dit dokument.

Lyst til mere?

Ekstra 1: Fingeraftryk – teknik og metode

- Find kapitlet, hvor Jonva hjælper Sia med at fremkalde et fingeraftryk, og nærlæs, hvordan Jonva gør.
- Fremkald dine egne fingeraftryk, sæt dem på et stykke papir og sammenlign med dine kammeraters.
- **Klassesamtale:** Hvorfor kan et fingeraftryk bruges som bevis? Kender I til andre steder eller sammenhænge, hvor fingeraftryk anvendes? Til hvad, hvordan og hvorfor?

Ekstra 2: Hvem var Sherlock Holmes?

”Du kender mesterdetektiven Sherlock Holmes, ikke?” siger bibliotekaren til Jonva, da hun første gang besøger skolebiblioteket, og selvfølgelig gør hun det! Sias store forbillede og idol er Sherlock Holmes, men hvem var han?

- Find oplysninger på internettet om Sherlock Holmes. Beskriv ham og hans bedrifter.
- Har du selv læst en bog eller set film med ham? Hvilken? Hvad syntes du?
- Find et billede af Sherlock Holmes fra internettet (fx [Pixabay](#)), som passer godt, og kopier det ind ved din beskrivelse – eller tegn selv.

Musik:

Søg på internettet vha. ordene ”Sherlock Holmes violin” og lyt til eksempler på violinspil fra forskellige film og serier.

Vil du vide mere ...?

I kapitel 10 fortæller skolebibliotekaren Jonva, at ”Det plettede bånd” var den fortælling, som Doyle var mest stolt af – men hvem var Doyle?

Vil du læse mere ...?

Gå på biblioteket og spørg efter krimier til børn eller søg på www.bibliotek.dk

Kopiark til storyboard - bogtrailer

1.	2.	3.
4.	5.	6.
7.	8.	9.